

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Marijampolės kolegijos

TAIKOMOSIOS UŽSIENIO KALBOS
STUDIJŲ PROGRAMOS (653U60003)

VERTINIMO IŠVADOS

EVALUATION REPORT OF
APPLIED FOREIGN LANGUAGES (653U60003)
STUDY PROGRAMME
at Marijampole College

Grupės vadovas:
Team Leader:

Jolita Butkienė

Grupės nariai:
Team members:

Doc.dr. Laimutė Servaitė
Andrėjus Račkovskis
Diana Guogienė
Ignas Žurauskas

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language - Lithuanian

Vilnius
2013

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Taikomosios užsienio kalbos
Valstybinis kodas	653U60003
Studijų sritis	Humanitariniai mokslai
Studijų kryptis	Vertimas
Studijų programos rūšis	Koleginės
Studijų pakopa	I
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinės (3); išstėtinės (4)
Studijų programos apimtis kreditais	180 ECTS
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Vertimo profesinis bakalauras
Studijų programos įregistravimo data	2011-04-08

INFORMATION ON ASSESSED STUDY PROGRAMME

Name of the study programme	Applied foreign languages
State code	653U60003
Study area	Humanities
Study field	Philology
Kind of the study programme	Non-university
Level of studies	Bachelor
Study mode (length in years)	3 and 4
Scope of the study programme in national credits	180
Degree and (or) professional qualifications awarded	Professional Bachelor in Translation
Date of registration of the study programme	2011-04-08

TURINYS

I ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
1. Programos tikslai ir studijų rezultatai.....	4
2. Programos sandara.....	8
3. Personalias	11
4. Materialieji ištekliai	13
5. Studijų eiga ir jos vertinimas	16
6. Programos vadyba	18
III.REKOMENDACIJOS.....	19
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	21

I. ĮŽANGA

Marijampolės kolegijos Taikomųjų užsienio kalbų studijų programos (valstybinis kodas 653U60003) vertinimą atliko ekspertų grupė: Jolita Butkienė, doc. dr. Laimutė Servaitė, Andrėjus Račkovskis, Diana Guogienė ir Ignas Žurauskas. Vertinant buvo remiamasi Marijampolės kolegijos Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto Humanitarinių mokslų katedros savianalizės grupės parengta savianalizės suvestine bei vizito į Marijampolės kolegijos Edukologijos ir socialinio darbo fakultetą rezultatais.

Taikomųjų užsienio kalbų studijų programą vykdo Marijampolės kolegijos Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto Humanitarinių mokslų katedra. Edukologijos ir socialinio darbo fakultete veikia 5 katedros: Humanitarinių mokslų katedra, Teisės ir kultūros vadybos katedra, Menų katedra, Pedagogikos ir psichologijos katedra, Socialinio darbo katedra. Katedros koordinuoja joms priskirtų studijų programų vykdymą, rūpinasi kuruojamų studijų programų kokybe, organizuoja ir vykdo mokslo taikomuosius tyrimus, konferencijas, koordinuoja studijų ir dalykų programų rengimą bei tobulinimą, atlieka studijų programų kokybės ir profesinių kvalifikacijų tyrimus, dirba metodinį darbą, sprendžia specialistų teorinio ir praktinio rengimo ir kitus klausimus. Studijų programų komitetai yra atsakingi už studijų programų kokybę, organizuoja dėstytojų ir studentų apklausas dėl studijų organizavimo, studijų sąlygų, dėstytojų kokybės ir vertinimo sistemos, analizuoja praktikų vadovų atsiliepimus ir vertinimus dėl praktikų organizavimo ir turinio, teikia programą kuruojančiai katedrai siūlymus dėl programos vykdymui reikalingų išteklių, studijų programos tobulinimo. Studijų programų komitetai vadovaujasi Kolegijos statutu, Studijų reglamentu, Marijampolės kolegijos Studijų programų komitetų nuostatais (Patvirtinta MK direktoriaus 2011-11-22 įsakymu, Nr.1V-98). Vertinama studijų programa buvo pradėta vykdyti 2011 metais, taigi išorinis išsamusis programos vertinimas atliekamas pirmą kartą.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

1. PROGRAMOS TIKSLAI IR STUDIJŲ REZULTATAI

Studijų programos pavadinimas „Taikomosios užsienio kalbos“, kaip ir pats programos tikslas “ **...rengti plataus profilio koleginio išsilavinimo profesinį bakalaurą, gebantį: savarankiškai organizuoti vertimo raštu procesą; kvalifikuotai atlikti įvairias vertimo ir redagavimo užduotis; įgytas kalbines bei sociokultūrinės žinias taikyti bendravimo ir bendradarbiavimo kontekste; parengti kūrybingą, mąstantį, atvirą pokyčiams ir siekiantį**

tobulėti specialistą” (par. 15), yra per platus formuluojamiems programos studijų rezultatams, ugdomoms kompetencijoms ir suteikiamam kvalifikaciniam laipsniui.

Įprasta, kad aukštojo mokslo institucijos nerengia šiaip „, plataus profilio profesinio bakalauro“, įgyjama profesinio bakalauro kvalifikacija turi būti siejama su tam tikra studijų kryptimi ar šaka, tačiau, kaip jau minėjome anksčiau, programos pavadinimas neatspindi kokios krypties, vertimo ar filologijos, priklauso vertinama programa.

Savianalizėje teigiama, jog studijų programos tikslai ir rezultatai suformuluoti vadovaujantis Bolonijos proceso dokumentais, Dublino aprašais (2004), Tiuningo metodologija, Liuvono komunikatu (2009), Mokymosi visą gyvenimą memorandumu (2000), Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sąranga, Europos kreditų kaupimo ir perkėlimo sistema, Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymu.

Savianalizės rengėjai teigia, jog rengiant programą buvo remiamasi Marijampolės kolegijos parengtu vertėjų rengimo standartu, tačiau profesinių standartų taikymas yra ydinga praktika, kadangi jie buvo sukurti 5 kvalifikacijos lygmeniui, o kolegijinės studijos priklauso 6 kvalifikacijos lygmeniui. Taip pat įprasta, kad rengiant vertimo krypties programas vadovojamasi Europos Komisijos vertėjų kvalifikacijos modeliu, Europos kokybės standartu EN 15038:2006 vertimo kokybei užtikrinti, 2010 m. balandžio 9 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr.V-501, atsižvelgiant į Lietuvos profesijų klasifikatoriuje pateiktą profesijos „Vertėjas“ bei profesijų pogrupio „Filologai ir vertėjai“ aprašą. Rengiant programą neatsižvelgta į kitų aukštųjų mokyklų gerą patirtį ir vertimo, kaip akademinės, disciplinos vystymosi tendencijas. Dalykų aprašuose nurodyti tikslai ir numatomi gebėjimai neturi sąryšingumo su programos tikslu, uždaviniais ir numatytais išugdyti gebėjimais: *Žmonių saugos* studijų dalyko apraše studijų programos rezultatas “Analizuoti ekonominę, politinę, socialinę ir kultūrinę aplinką” siejamas su dalyko rezultatais “Išsiugdys sugebėjimą ekstremalių situacijų metu padėti sau ir kitiems, valdyti emocijas ir įtampą, išlaikyti rimtį, įveikti nerimą, įtampą ir paniką. Gebės naudotis individualiosiomis ir kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis”.

Teisės pagrindų studijų dalyko apraše programos studijų rezultatas “Versti raštu iš užsienio (anglų/vokiečių/ rusų) kalbos į lietuvių kalbą” siejamas su studijų dalyko rezultatu “Sėkmingai taikys teisinę terminologiją verčiant teisinio pobūdžio dalykinę korespondenciją, kitus specialiuosius tekstus”, *Informacinių technologijų* studijų dalyke formuluojamas visiškai neaiškus studijų rezultatas „Atliks ir paaiškins profesinės veiklos refleksiją, parengs profesinės kompetencijos tobulinimosi planus. Parengs pranešimus, praves seminarus”. Savianalizėje nėra

paašškintas šių seminarų ir pranešimų turinys, neaiškus jų tikslas ir auditorija. Taip pat studijų dalyko turinyje nenumatyta jokia studentų mokymosi veikla šiam keistam studijų rezultatui pasiekti. *Informacinių technologijų* studijų dalykui formuluojami studijų rezultatai sutelkti į pagrindinių kompiuterinio raštingumo kompetencijų ugdymą, studentas įgyja IT gebėjimus tik tekstų redagavimui ir formatavimui, tačiau neugdomi gebėjimai taikyti informacines ir kompiuterinio vertimo technologijas vertimo procese.

Studijų dalykų sudarymo logika nėra aiški, sujungiami studijų dalykai, kurių studijų rezultatai ir studijų tikslai nėra giminingi, o studijų dalykai, kurie galėtų būti grupuojami pagal studijų rezultatų giminiškumą, paliekami kaip atskiri dalykai programoje, pvz., logiška būtų Fonetika ir fonologiją, Gramatiką integruoti į anglų/vokiečių kalbos dalykus (kurie kažkodėl vadinami Komunikacinė anglų/vokiečių kalba), nes kalbos dėstymas susideda iš trijų aspektų: leksikos, fonetikos, gramatikos.

Dėstomi dalykai komponuojami mechanišku būdu, pvz., *Socialinė psichologijos ir socialinių tyrimų metodologijos* sujungimas į vieną studijų dalyką niekaip nepaašškintamas. Sunku įsivaizduoti kaip galima pasiekti keliamą tikslą :... taip pat vykdyti taikomuosius socialinius tyrimus ir remiantis jų metu gautais rezultatais teikti kokybiškas, užsakovų poreikius ir lūkesčius atitinkančias, paslaugas...“, kai socialinių tyrimų metodologijai skiriama tik 15 val., taip pat neaišku kodėl šis socialinių tyrimų dalykas pasirinktas nagrinėjamoje programoje, kaip jis praturtina vertėjo kompetenciją.

Trečiųjų metų pabaigoje studentai rašo baigiamąjį darbą. Kadangi Savianalizės rengėjai nepateikė baigiamųjų darbų aprašų nei savianalizėje, nei vizito metu, sunku spręsti kokius studijų rezultatus pasiekia absolventai ir ar jie atitinka studijuojamą pakopą.

Paviršutinišką turinio rengimą liudija minimalių reikalavimų neatitinkantis kriterijus: trūksta kvalifikuotų vertimo specialistų, kurie atliktų taikomuosius tyrimus, rengtų publikacijas dėstomo dalyko srityje. Ypač nukenčia studijų pagrindų dalis (vertimo disciplinos), jas parengė dėstytojos, kurios nėra paskelbusios nei vieno straipsnio šiose srityse ar kiek rimčiau įsitraukusios į šią veiklą.

Numatomi studijų rezultatai viešinami Atviroje informavimo konsultavimo orientavimo sistemoje (AIKOS) www.aikos.smm.lt., leidiniuose apie priėmimą į Lietuvos aukštąsias mokyklas, Kolegijos internetiniame puslapyje (<http://www.marko.lt>), kolegijos leidinyje „Studijų erdvė“, Kolegijos ir Humanitarinių mokslų katedros reklaminėse-informacinėse

skrajutėse, pristatomi karjeros dienų renginiuose, studijų mugėse, susitikimuose su Marijampolės regiono mokiniais, „FOX universitetų“ organizuojamoje studijų mugėje Marijampolėje, Suvalkų (Lenkija) licėjaus bendruomenei, Marijos radijo laidose, Vilkaviškio vyskupijos katechetikos mokytojams. Tačiau reikia pastebėti, jog apie programą pateikta informacija yra labai skurdi – būsimi studentai neturi galimybės susipažinti su programos dalykų aprašais, programoje dėsančiais dėstytojais, mokymo/mokymosi bei vertinimo metodais.

Pabaigę *Taikomųjų užsienio kalbų* studijas, absolventai, kaip teigia savianalizės rengėjai, galėtų dirbti įmonėse, įstaigose ir organizacijose, kuriose reikalingos vertėjo paslaugos; vertimų biuruose; laikraščių redakcijose; leidyklose; turizmo agentūrose. Tačiau formuluojami programos studijų rezultatai, programos turinys, personalas bei materialinė bazė nėra pakankami išugdyti šioms veikloms reikalingas kompetencijas.

Vertimo specialistų poreikis savianalizės rengėjų apibūdinamas kaip aktualus, „... grindžiamas Lietuvos statistikos departamento duomenimis bei jų duomenų bazėmis, Marijampolės regiono plėtros plano 2006-2013 metams, Marijampolės teritorinės darbo biržos Jaunimo darbo centro duomenų bei vertėjų poreikio Pietvakarių Lietuvos regione, Marijampolės kolegijos ugdytinių regioninių ypatumų analize (iš kur dažniau atvykstama studijuoti ir į kokius regionus išvykstama dirbti), Marijampolės kolegijos darbuotojų atliktų empirinių tyrimų išvadomis“, tačiau savianalizėje tikslesnių tyrimo rezultatų nepateikiama. Darbdaviai patikino, jog regionui vertėjai reikalingi, tačiau labai epizodiniams užduotims, įdarbinti baigusią programą absolventų darbdaviai nekėtina, jie tikisi, jog patys absolventai galės susikurti darbo vietą, tačiau programa neugdo verslumo gebėjimų, nors programos tikslas skelbia: „Parengti specialistą, gebantį savarankiškai organizuoti vertimo raštu procesą“ (par. 18). Taigi reikėtų susiaurinti programos tikslą arba įtraukti šių gebėjimų ugdymą į programos turinį, o ir Vadybos studijų dalyke galėtų atsirasti erdvės tokios kompetencijos ugdymui.

Stiprybės:

Studijų programos sandara atitinka formaliuosius reikalavimus.

Silpnybės:

- Programos pavadinimas neatspindi suteikiamos kvalifikacijos.
- Programa neturi aiškios koncepcijos.
- Programos tikslas per platus, trūksta dermės tarp programos tikslo ir programos lygmenys mokymosi rezultatų.

- Trūksta dermės tarp programos tikslo, programos ir studijų dalykų lygio mokymosi rezultatų.
- Apjungiami studijų dalykai, kurie turi skirtingus, nederančius studijų rezultatus.
- Programos rengėjai neturi parengę Bakalauro baigiamojo darbo aprašo, kuris turėtų atspindėti studijų metu įgytas kompetencijas.

2. PROGRAMOS SANDARA

Ir nuolatinė, ir iššęstinių studijų planuose numatyta kontaktinio darbo apimtis nustatyta vadovaujantis 2009 m. gegužės 15 d. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-1026 Dėl nuolatinės ir iššęstinės studijų formų aprašo patvirtinimo ir yra ne mažesnė kaip 20 procentų studijų programos apimties (atitinkamai numatyta 49,8% ir 38,65% nuolatinė ir iššęstinių studijų planuose).

Taikomųjų užsienio kalbų studijų programos apimtis – 180 kreditų (4800 val) – atitinka pagrindinius teisės aktus ir norminius dokumentus. Programą sudaro šios tikslinės dalykų grupės: 1) bendrieji koleginių studijų dalykai (15 kreditų); 2) Studijų krypties dalykai (135 kreditai), įskaitant krypties dalykus (96 kreditai), profesinės veiklos praktikas (30 kreditų), ir baigiamojo darbo rengimą (9 kreditai); 3) laisvai pasirenkami dalykai (9 kreditai); ir 4) kiti dalykai (21 kreditas). Visų dalykų, įtrauktų į studijų programą, apimtis ne mažesnė kaip 3 kreditai .

Siekiant teorinių, praktinių ir savarankiškų studijų vientisumo, studijų plane auditoriniam darbui skiriama 2390 val. (49,8% visos studijų programos apimties), tame tarpe paskaitoms skirta 184 val. (3,83% visos studijų programos apimties), praktiniams užsiėmimams – 1536 val. (32% programos apimties), auditorinėms konsultacijoms – 670 val. (13,96% programos apimties), savarankiškam studentų darbui 2410 val. (50,2% programos apimties), profesinės veiklos praktikoms – 800 val. (16,66% programos apimties). Iššęstinių studijų plane auditoriniam darbui skiriama 1855 val. (38,65% visos studijų programos apimties) tame tarpe paskaitoms skirta 120 val. (2,5 % visos studijų programos apimties), praktiniams užsiėmimams – 985 val. (20,53 % programos apimties), auditorinėms konsultacijoms – 750 val. (15,62% programos apimties), savarankiškam studentų darbui – 2945 val. (61,35% programos apimties), profesinės veiklos praktikoms – 800 val. (16,66 % programos apimties). Toks savarankiško ir auditorinio darbo valandų paskirstymas atrodo racionalus ir pagrįstas.

Nuolatinės studijos vykdomos 6 semestrus (3 metai). Studijų nuolatinė forma apimtis tinkama – 60 studijų kreditų per metus. Studijų iššęstine forma apimtis taip pat tinkama – 45 studijų kreditai per metus. Krūvio pasiskirstymas semestrais nuolatinėse studijose tolygus: 7

dalykai (moduliai), kurių bendra apimtis 30 kreditų per semestrą. Iššęstinės studijos vykdomos 8 semestrus (4 metai). Krūvio pasiskirstymas semestruose iššęstinėse studijose svyruoja nuo 21 iki 24 kreditų, per vienerius mokslo metus – 45 kreditai. Dalykų ir modulių skaičius dėl skirtingos jų apimties svyruoja nuo 4 iki 7 per semestrą. Iššęstinių studijų planas yra lygiavertis – nesikeičia studijų dalykai, išlaikoma ta pati dalykų išdėstymo logika, nuoseklumas, bendras jiems skirtas valandų skaičius. Tačiau studijuojamų dalykų pasiskirstymas semestruose skiriasi dėl skirtingos studijų trukmės nuolatinėse (6 semestrai) ir iššęstinėse studijose (8 semestrai).

Studijų dalykai ir moduliai išdėstyti pakankamai nuosekliai. Dalykų apimtis kreditais, jų vieta studijų plane bei chronologija pagrįsta. Visumoje studijuojamų, ypač studijų krypties, dalykų rezultatai susieti su studijų programos rezultatais, tačiau atskirų bendrųjų koleginių dalykų aprašuose jie ne tik nėra susiję, bet ir yra neteisingai interpretuojami. Pvz., Vadybos pagrindų apraše studijų programos rezultatas “1.1. Planuoti vertimo raštu procesą” tampa “1.1. Planuoti vertinimo raštu procesą” ir siejamas su tokiais studijų dalyko rezultatais, kaip “paaiškins vadybos teorijų nuoseklumą ir tarpusavio ryšį”, “vadovausis įmonių veiklą reglamentuojančiais dokumentais”, “atpažins ir įvertins organizacijos struktūras” bei “analizuos ir supras atskiras valdymo proceso sudedamąsias dalis ir jų tarpusavio ryšį”. Informacinių technologijų dalyko apraše studijų programos rezultatas “2.1. Versti raštu iš užsienio (anglų/vokiečių/ rusų) kalbos į lietuvių kalbą” siejamas su studijų dalyko rezultatais “Išnagrinės ir aptars funkcinis stilius, apibūdins individualiojo stiliaus ypatumus. Pademonstruos tinkamą metodų pasirinkimą”, kuris tikrai neatspindi šio dalyko tikslų ir nagrinėjamų temų.

Daugumą studijų metodų yra tinkami numatomiems studijų rezultatams pasiekti, tačiau dalies bendrųjų koleginių dalykų (Vadybos pagrindai, Teisės pagrindai, Žmonių sauga ir Informacinės technologijos) metodai yra riboti, turinys ir literatūra neatspindi naujausių vadybos tendencijų (žr. rekomendaciją žemiau)

Sprendžiant iš dalykų aprašų, Užsienio kalbos gramatika dėstoma pernelyg siaurai (numatomos temos yra vien tik praktinio pobūdžio, kalbos gramatinė sistema mažai nagrinėjama teoriniu aspektu, daugiau dėmesio skiriant praktinių gramatikos taikymo įgūdžių formavimui), todėl galėtų būti integruota į Komunikacinės užsienio kalbos ir Verslo užsienio kalbos dalykų turinį.

Išanalizavus nuolatinų bei iššęstinių studijų planus bei priede Nr. 1 pateiktus dalykų aprašus, galima teigti, kad studijų programos apimtis nėra pakankama numatomiems studijų programos rezultatams pasiekti. Šiuo metu analizuojamoje programoje numatytas tik dalies kalbos teorijos dėstymas, t.y. fonetikos ir fonologijos, leksikologijos, gramatikos (morfologijos ir sintaksės) bei stilistikos dalykai. Būsimam vertėjui taip pat reikės semantikos, teksto lingvistikos, diskurso analizės, pragmatikos, sociolingvistikos pagrindų, kurie nėra įtraukti į

programą. Užsienio kalbos dalykinių tekstų rašymui ir redagavimui taip pat skirti tik 3 kreditai, tačiau rašymas užsienio kalba yra viena pagrindinių vertėjo kompetencijų.

Stiprybės

- Struktūros atžvilgiu programa atitinka teisės aktų reikalavimus, dalykai išdėstyti logiškai ir nuosekliai.
- Didelis dėmesys programoje skiriamas lietuvių kalbos teorinių žinių gilinimui ir praktinių gebėjimų, reikalingų būsimam vertėjui, tobulinimui (Lietuvių kalbos kultūra ir tvarkyba – 6 kreditai; Lietuvių kalbos gramatika – 6 kreditai; Lietuvių kalbos stilistika ir retorika – 6 kreditai; viso – 18 kreditų (10% bendros studijų programos apimties).
- Penkios profesinės veiklos praktikos (Pažintinė praktika, Vertėjo asistento praktika, Vertimo praktika, Vertimo ir redagavimo praktika ir Visuminė praktika)

Silpnybės:

- Studijuojamų dalykų turinys leidžia tik iš dalies pasiekti numatomus studijų rezultatus.
- Dalykų aprašuose ne visi dalykų rezultatai yra susiję su studijų programos rezultatais, kartais studijų programos rezultatais yra neteisingai interpretuojami arba dalyko rezultatai nelogiški.
- Nėra parengto bakalauro baigiamojo darbo aprašo, kuriame būtų numatyti tikslai, uždaviniai, studijų rezultatai, darbo rašymo procesas, vertinimo kriterijai.
- Studijų turinys bendrųjų koleginių dalykų Vadybos pagrindai, Žmonių sauga ir Informacinės technologijos neatspindi šiandienos vadybos tendencijų bei iššūkių.
- Dalies bendrųjų koleginių dalykų metodai (Vadybos pagrindai, Žmonių sauga ir Informacinės technologijos) yra riboti arba mažiau tinkami taikomiesiems studijų programos rezultatams pasiekti. Taikomiesiems studijų programos dalykų rezultatams pasiekti tinka šie studijų metodai: demonstravimas, pavyzdžių analizė, projektų metodas (komandinis arba individualus), darbų pristatymo ar demonstravimo metodai, komandinės ir individualios užduotys, atvejo studijos ir kt.
- Studijų programoje yra numatytos studijuojamos užsienio kalbos alternatyvos (anglų/ vokiečių/ rusų), tačiau nėra aišku, kaip tai yra praktiškai realizuojama su tokiu nedideliu į programą priimtų studentų skaičiumi (žr. savianalizės 15 lentelę).
- Mokymo/mokymosi procese naudojama Google Translator programinė įranga, kuri yra netinkama vertėjo profesiniams įgūdžiams formuoti.

- Daugumos studijų krypties dalykų aprašuose siūlomos pagrindinės literatūros sąrašuose yra nemažai senų leidinių, kurie neatspindi šiuolaikinių realijų arba šiuolaikinių pasiekimų šių dalykų moksluose.
- Lietuvių kalbos kultūros ir tvarkybos bei Lietuvių kalbos stilistikos ir retorikos dalykų aprašus galima papildyti nuorodomis į Valstybinės lietuvių kalbos komisijos svetainę (<http://www.vlkk.lt>) bei Lietuvių kalbos instituto internetinius leidinius
- Studijų krypties literatūros sąrašuose trūksta šaltinių užsienio kalbomis. Taip pat ir bendrųjų koleginių dalykų sąrašuose pasigesta daugiau šaltinių studijuojamomis užsienio kalbomis, kad studentai galėtų plėsti savo profesinį žodyną gilindamiesi į dalyko turinį.
- Tarp studentams siūlomų šaltinių užsienio kalbomis galėtų būti straipsniai iš svarbiausių elektroninių duomenų bazių (pvz., Emerald) ir internetinių enciklopedijų, kuriose sukaupta tūkstančiai mokslinių straipsnių vadybos, ekonomikos, teisės ir kitomis aktualiomis temomis, taip pat nuorodos į žinytus, žodynus (pvz., EuroVoc) ar kitus šaltinius.

3. PERSONALAS

Formaliai programos vykdymui pasitelktas personalas atitinka teisės aktų reikalavimus. Taikomųjų užsienio kalbų studijų programoje dirba 17 dėstytojų (du docentai, du profesoriai, likusieji lektoriai), iš jų 16 Kolegijos dėstytojų (94,1 proc.) ir 1 dėstytoja (5,8 proc.), dirbanti Kolegijoje kaip nepagrindinėje darbovietėje. Visi programoje dirbantys dėstytojai turi ne žemesnį kaip magistro (ar prilygintą magistrui) laipsnį, o trys iš jų – mokslų daktaro laipsnį; pastarieji dėsto 4 dalykus, t.y. ne mažiau nei 10 proc. studijų krypties dalykų apimties. Pedagogai įdarbinami ir jų veikla vertinama vadovaujantis Marijampolės kolegijos dėstytojų atestacijos ir konkursų pareigoms eiti nuostatais. Visi Taikomųjų užsienio kalbų programos dėstytojai turi nemažą pedagoginės veiklos patirtį (vidutiniškai 23,7 m.) ir praktinio darbo patirtį dėstomo dalyko srityje.

Taikomųjų užsienio kalbų studijų programa rengia profesinius vertimo bakalaurus. Kaip teigiama savianalizės suvestinėje, trys anglų kalbos dėstytojos (O.Grušelionienė, R.Kasiliauskienė, V.Vilkienė) turi vertimo patirties; be to, atsižvelgiant į programos poreikius, kitais mokslo metais du studijų krypties dalykus kviečiama dėstyti ir baigiamajam darbui vadovauti profesorė dr.Nemira Mačianskienė. Minėtųjų dėstytojų vertimo patirtis neformali: jų pačių apibūdinimu, tai vertėjavimas Kolegijos svečių vizitų ar projektų metu; Kolegijos dokumentų vertimas, t.y. neperžengia Kolegijos ribų. Dėstytojų CV nėra pateikta nei publikuotų

vertimų, nei publikacijų ar pranešimų konferencijose vertimo tematika, nei su vertimu susijusių kvalifikacijos kėlimo renginių; visa mokslinė – metodinė veikla siejasi su mokytojų rengimu. Beje, prof. N. Mačianskienės akademinė ir mokslinė-metodinė veikla taip pat susijusi su edukologija. Programai stinga kompetentingų vertimo dalykų dėstytojo/-ų, aktyvių šiuolaikinės vertimo paslaugų rinkos dalyvių, išmanančių tiek vertimo teoriją, tiek technologijas ir nuolat sekančių jų pokyčius.

2012 metų rugsėjo mėn. dvejose Taikomųjų užsienio kalbų programos akademinėse grupėse studijavo 17 studentų, iš jų 16 nuolatine ir 1 iššėstine studijų forma, taigi, programoje dirbančiam etatiniam dėstytojui teko vienas studentas. Tačiau kadangi etatiniai programos dėstytojai dar dėsto ir kitose Kolegijos studijų programose, realus dėstytojų ir studentų santykis analizuojamoje studijų programoje yra 1:10 (1,7 dėstytojo etato tenka 17 studentų). Dėstytojų kaita studijų programoje per vertinamąjį laikotarpį nevyko, nes programa vykdoma tik antrus metus.

Dėstytojų kvalifikacijos kėlimo rezultatai vertinami atestacijos ir konkurso pareigoms eiti metu. Per vertinamąjį laikotarpį dauguma programos dėstytojų kėlė kvalifikaciją po 3 ir daugiau kartų: vyko į stažuotes, dalyvavo konferencijose bei tarptautinių projektų renginiuose. Iš 17 programos dėstytojų 4 turi Erasmus akademinių mainų patirties, lankėsi Danijoje ir Portugalijoje. Išvykusiųjų-atvykusiųjų pagal Erasmus programą dėstytojų skaičių santykis - 4:2. Dėstytojai aktyviai dalyvavo penkių Erasmus Intensyvių Programų (IP) veiklose. 3 programos dėstytojos ir 5 studentai įgyvendino projektus: „TEACHWISE 3“ Turkijoje, „IES-tvarus tarpkultūrinis ugdymas“ Portugalijoje, „USDEC: Europos pilietiškumo ugdymas mokykloje“, „USDEC 2...“ ir „DESI- Mokyklos tobulinimas, plėtojant inkluzyvų ugdymą“ Turkijoje. Tačiau nė vienas iš kvalifikacijos kėlimo renginių nebuvo susijęs su vertinamąja programa, t.y. vertimo problematika.

Mokslinei veiklai vykdyti Kolegijoje yra įsteigti mokslo klasteriai, leidžiamas kolegijos mokslinis žurnalas „HOMO-SOCIETAS-TECHNOLOGIAE“. Kaip teigiama savianalizės ataskaitoje, dauguma dėstytojų aktyviai dalyvauja katedros rengiamose konferencijose, rengia straipsnius ir skaito pranešimus. 2011 m. katedros surengtoje respublikinėje mokslinėje – praktinėje konferencijoje pranešimus skaitė 6 katedros dėstytojai, o viena dalyvavo su pranešimu tarptautinėje konferencijoje Portugalijoje. 2012-2013 m. m. trys Taikomųjų užsienio kalbų programos lektorės kartu su pirmo kurso studentais vykdo taikomąjį tyrimą „Užsienio kalbos mokymo svarba kolegijoje tenkinant darbdavių poreikius Marijampolės įmonėse“. Tačiau dalyvavimas įvairiuose renginiuose nėra susijęs su vertėjo profesinės kvalifikacijos kėlimu. Pažymėtina, kad tarp savianalizės ataskaitoje įvardintų aktyviausių mokslininkų nėra studijų krypties dalykų dėstytojų: doc. dr. Ž. Advilonienė ir prof. dr. K. Žemaitis atstovauja sociologijos

ir religijotyros mokslams, o VDU prof. dr. N. Mačianskienė, kuri šiuo metu net nedėsto vertinamoje studijų programoje, yra edukologė. Kolegijoje nevykdomi mokslo tyrimai, tiesiogiai susiję su analizuojamąja programa, o užsienio kalbų/vertimo disciplinų dėstytojų tiriamoji veikla siejasi išimtinai su kalbų dėstymu ar mokytojų rengimu.

Stiprybės:

- Vertinamosios studijų programos vykdymui pasitelktas personalo skaičius yra pakankamas; personalas formaliai atitinka teisės aktų reikalavimus, t.y. turi atitinkamą išsilavinimą.

Silpnybės:

- Studijų programoje “Taikomosios užsienio kalbos” rengiami profesiniai vertimo bakalaurai. Tačiau savianalizės ataskaita ir vizito metu gauta informacija neleidžia teigti, kad vertimo studijoms Kolegija pasitelkusi pakankamai kompetentingus specialistus, gerai išmanančius tiek vertimo teoriją, tiek šiuolaikinę praktiką. Trys kolegijos dėstytojos, įvardintos kaip “turinčios vertimo patirties”, negali įrodyti savo kompetencijų šioje srityje: savo CV nėra pateikusios nei publikuotų vertimų, nei publikacijų ar pranešimų konferencijose iš vertimo srities, nei atitinkamų kvalifikacijos kėlimo renginių. Jų deklaruota mokslinė – metodinė veikla susijusi su pedagogų rengimu.
- Aktyviausių mokslininkų ir ekspertų, dėstančių programoje, veikla nėra tiesiogiai susijusi su programos profiliu (priklauso religijotyros, sociologijos, IT mokslų sritims). Nekorektiška savianalizėje nuolat deklaruoti VDU prof. dr. N. Mačianskienės pasiekimus: kol kas jos įtraukimas į vertinamą studijų programą tik planuojamas, be to, profesorės ekspertinė sritis yra edukologija, todėl nėra tiesiogiai aktuali vertinamajai programai.
- Dalykų aprašų bendraautorių pavardės rodo, kad studijų programos rengime bendradarbiauta su Vytauto Didžiojo universitetu. Neaišku, kodėl programos rengėjai nepanoro bendradarbiauti su aukštosiomis mokyklomis, sėkmingai vykdančiomis Vertimo studijų programas, ir pasinaudoti jų gerąja patirtimi.

4. MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Studijoms skirtos patalpos yra tinkamos, o studijų kabinetų ir kitų patalpų, skirtų šiai programai vykdyti, yra pakankamai. Šiuo metu yra 12 pirmo kurso ir 5 antro kurso studentai, studijuojantys pagal taikomųjų užsienio kalbų studijų programą, kurios vykdymui yra paskirti trys užsienio kalbų studijų kabinetai (iki 12, 16 ir 18 darbo vietų) ir 2 lietuvių kalbos kabinetai

(iki 16 vietų). Taip pat studentai mokosi informacinių technologijų, distancinio mokymo, psichologijos studijų kabinetuose. Visuose studijų kabinetuose yra po 12-25 darbo vietas.

Studijų kabinetuose yra multimedijos įranga, vaizdo ir garso aparatūra. Studentams ir dėstytojams yra sudarytos sąlygos patalpose dirbti su multimedijos įranga, TV, kompiuteriais, muzikiniais centrais, magnetofonais, vaizdo įranga. Dirbant kituose studijų kabinetuose galima naudotis nešiojamuoju kompiuteriu ir kompiuteriniu projektoriumi.

Visi informacinio centro ir fakulteto kompiuteriai sujungti į vietinį tinklą ir turi prieigą prie interneto. Fakultete naudojamas 50Mb šviesolaidinis interneto ryšys, reikalingas tinkamai organizuoti vertimo raštu praktiniams užsiėmimams būtiną informacijos paiešką internete.

Įsigytas kompiuterizuotos programos TRADOS vertimo paketas, tačiau šio paketo licencijų skaičius yra nepakankamas dabartiniam studentų skaičiui mokytis. Be to, studijų programai vertinti skirtu vizito metu apžiūrėjus įdiegtą TRADOS programą paaiškėjo, kad jos atmintis yra visiškai tuščia, o tai rodo, kad programa dar nė karto nebuvo naudota pagal paskirtį, nors antrasis būsimų vertėjų kursas jau baigia antruosius studijų metus. Susitikime su vertintojais dalyvavusi vertimo specialybės dėstytoja taip pat patvirtino, kad dar tik mokosi naudotis TRADOS programa ir nėra iki galo susipažinusi su jos teikiamomis galimybėmis. Be to, į susitikimą su vertintojais susirinkę studentai teigė, kad mokantis versti raštu jiems labai praverčia Google Translator programinė įranga. Kad ši programinė įranga pasitelkiama mokant vertimo, patvirtino ir pati vertimo specialybės dėstytoja, nors rengiant profesionalius vertėjus ši priemonė yra visiškai netinkama, nes labiau galėtų būti pavyzdžiu priemonės, kuria nederėtų remtis profesionaliai verčiant, o ypač mokantis tai daryti.

Kolegijos kaupiama metodinė medžiaga ir literatūra yra skirta užsienio kalbų, o ne vertimo studijoms. Apžiūrint kolegijos materialiąją bazę taip pat pastebėta, kad kolegijos bibliotekoje ir skaitykloje kaupiami dėstytojų spausdinti metodiniai darbai, mokymo ir mokymosi medžiaga, užduotys savarankiškiems darbams, skirtos labiau užsienio kalboms ir kitiems kolegijoje dėstomiems dalykams mokytis, bet ne vertimo specialistams rengti. Kolegijos skaitykloje tėra vienas egzempliorius vienintelio konkrečiai vertėjams rengti naudotino leidinio, t.y. "Routledge Encyclopedia of Translation Studies", kurio autorė yra Mona Baker. Vertinimo vizito metu paklausta apie planus įsigyti daugiau panašaus pobūdžio literatūros, skaityklos darbuotoja atsakė, jog tokia literatūra yra ypač brangi ir daugiau panašios literatūros kopijų įsigyti neplanuojama.

Dalis metodinių leidinių yra išleisti elektronine versija. Skaitykloje studentai gali naudotis esamais metodiniais darbais, tačiau sprendžiant iš programų aprašuose pateiktų literatūros sąrašų ir lentynose išdėliotų leidinių, konkrečiai vertimo raštu studijoms skirtos

literatūros sąrašas turėtų būti gerokai gausesnis, jį būtina papildyti pakankamu skaičiumi net tik naujausios, bet ir klasika tapusios vertimo raštu studijoms skirtos literatūros.

Nors programos dalykų dėstytojai rengia dalykų konspektus, praktinių užduočių rinkinius, kursinių, baigiamųjų darbų metodinius nurodymus, o bibliotekoje ir skaitykloje kaupiami dėstytojų spausdinti metodiniai darbai, mokymo ir mokymosi medžiaga, užduotys savarankiškiems darbams, sprendžiant iš savianalizėje pateiktų dėstytojų parengtos medžiagos pavyzdžių (D. Ravinienė metodinė priemonė: Studijų knyga "Komunikacinės anglų kalbos praktinių užduočių rinkinys", O. Grušelionienės, R. Kasiliauskienės metodinis gramatikos teorijos ir praktinių užduočių rinkinys „Anglų kalbos gramatika“ (yra – e-versija); L. Bulikienės „Rusų kalbos praktinis kursas“ (yra e-versija) ir kt.), minėtoji medžiaga daugiausiai skirta kalbų, o ne vertimo raštu studijoms.

Iš savianalizės dokumentų nebuvo aišku, ar programos studentai turi tinkamą bazę praktikoms. Pasikalbėjus su pačiais studentais paaiškėjo, kad Marijampolėje veikiantys vertimų biurai nelinkę priimti studentų praktikai. Į susitikimą su vertintojai atėję darbdaviai teigė darbui pagal poreikį mielai priimtų jau parengtus kokybiškai dirbančius vertimo specialistus ir teigė noriai priimantys studentus pažintinei praktikai. Studentai pokalbio metu paminėjo, kad praktikos metu gavo versti neįveikiamą tekstą, o tai reiškia, kad darbdaviai (praktikos vadovai) nėra tinkamai paruošti dirbti su praktiką atliekančiais studentais.

Stiprybės:

- Studijoms skiriama pakankamai auditorijų, tinkamai aprūpintų studijoms reikalinga kompiuterinė įranga, interneto ryšiu, audiovizualine ir daugialypės terpės įranga.

Silpnybės:

- Nepakankamas kompiuterizuotos programos TRADOS vertimo paketo licencijų skaičius.
- Turima TRADOS programinė įranga nenaudojama pagal paskirtį, kadangi akademinis personalas neturi pakankamų gebėjimų naudoti šią programinę įrangą ir apmokyti studentus.
- Katedroje, kolegijos bibliotekoje ir skaitykloje nėra vertimo raštu sričiai skirtų metodinių išteklių ir vertimo raštu srities literatūros. Kolegijos skaitykloje **tėra vienas egzempliorius vienintelio konkrečiai vertėjams rengti naudotino leidinio, t.y. „Routledge Encyclopedia of Translation Studies“.**
- Visos katedros dėstytojų rengtos metodinės priemonės skirtos kalbos mokymui; vertimo sričiai tokių parengta nėra. Katedros dėstytojos negalėjo net pasakyti, kokios literatūros vertimo studijų programai norėtų ar planuotų įsigyti ateityje.

- Katedroje, kolegijos bibliotekoje ir skaitykloje trūksta naujesnės kalbų mokymo ir bendrakoleginių studijų dalykų literatūros.
- Nėra prieigos prie pilnateksčių duomenų bazių, kurios galėtų kompensuoti esamą akademinės literatūros nepriteklių mokykloje.
- Nepakankama bazė praktikoms.
- Darbdaviai (praktikos vadovai) nėra tinkamai paruošti dirbti su praktiškai atliekančiais studentais.

5. STUDIJŲ EIGA IR JOS VERTINIMAS

Priėmimo reikalavimai yra standartizuoti ir atitinka LR teisės aktus: nuo 2011 m. studentų priėmimas vykdomas pagal Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) taisykles. Stojant į Taikomųjų užsienio kalbų studijų programą konkursinis balas formuojamas pagal Lietuvių kalbos, anglų kalbos, istorijos brandos egzaminų rezultatus bei antrosios užsienio kalbos metinį įvertinimą.

2011 m. ir 2012 m. stojančiųjų žemiausias ir aukščiausias konkursiniai balai skyrėsi neženkliai, aukščiausias 2012m. stojusiųjų į programą balas - 17,48, žemiausias -8,82, išstėstines studijas renkasi silpnesni studentai, 2012m. aukščiausias stojančiųjų buvo 15,24. Iš 2011m. įstojusių 8 studentų 3 pateko į valstybės finansuojamas vietas, 2012m. iš 8 įstojusių - 6. Savianalizės rengėjai pastebi, jog 2012m. įstojo motyvuotesni studentai, tą įrodo ir studijavimo pasiekimų rezultatai.

Studentų nuobiris gana didelis - per 2011-2012m.m. iš nuolatinių studijų I kurso sąrašų išbraukti 4 studentai, o iš išstėstinių studijų 2 studentai (nubyrėjo 26,1 % nuo visų priimtų studentų). Savianalizės rengėjai nurodo, jog pagrindinė nubyrėjimo priežastis - sunki studentų materialinė padėtis. Dėstytojai stebi studentų pažangą, tarpinių atsiskaitymų rezultatus ir pagal poreikį konsultuoja studentus. Refleksijų, savęs vertinimo metu studentai skatinami daryti pažangą. Dėstytojai periodiškai informuoja katedros vedėją bei studijų programos komiteto pirmininką apie neigiamus tarpinių atsiskaitymų rezultatus (studentas gali laikyti dalyko egzaminą ar įskaitą tik tuo atveju, jei semestro metu gautų dalyko tarpinių atsiskaitymų vidurkis yra teigiamas). Pasibaigus semestru, katedros išplėstiniame posėdyje aptariami studentų studijų rezultatai, „nubyrėjimas“, išklausa ir analizuojama studentų, dėstytojų bei akademinė grupių kuratorių nuomonė apie pažangos pokyčius bei „nubyrėjimo“ priežastis (par.77).

Kiekvieno semestro pradžioje studentai supažindinami su dėstomo dalyko tikslais, studijų rezultatais, mokymo/mokymosi metodais bei vertinimo kriterijais. Po akademinė grupių atsiskaitymų studentams teikiamas grįžtamasis ryšys.

Akademinė informacija studentams pateikiama Kolegijos interneto svetainėje, katedros skelbimų lentoje; administracija taip pat konsultuoja studijų klausimais, o svarbiausi pranešimai siunčiami el. paštu, tačiau nepaisant sukurtos vidinės intraneto sistemos, ja naudojama vangiai: paskaitų medžiaga studentams nėra pateikiama, atsiskaitymų rezultatai nėra talpinami. Kolegijos interneto svetainėje nepateikiami detalūs pagrindinių studijų dalykų aprašai.

Egzaminų tvarkaraščiai skelbiami ne vėliau kaip savaitė iki egzaminų sesijos pradžios. Egzaminų sesijos tvarkaraščiai sudaromi atsižvelgiant į dalykų dėstytojų ir studentų susitarimą. Sudarant egzaminų tvarkaraščius atsižvelgiama į tai, kad egzaminams pasirengti ir laikyti būtų skiriama ne mažiau kaip po tris dienas kiekvienam egzaminui. Susitikimo metu studentai pažymėjo, jog studijų grafikas palankus, jie gali teikti siūlymus dėl egzaminų ir kitų atsiskaitymų datų.

Studijų reglamente yra numatyta studijų programos pakeitimo į kitą studijų programą galimybė; studentės, auginančios mažamečius vaikus, bei dėl finansinių sunkumų dirbantys studentai gali studijuoti pagal individualiuosius studijų grafikus; studentams organizuojamos paskolos gyvenimo išlaidoms, studijų kainai finansuoti; studentams suteikiamos galimybės studijų kainą mokėti dalimis; mokamos socialinės, skatinamosios bei vienkartinės stipendijos.

Studentai gali dalyvauti judumo programose: 2011/2012 m.m. 1 studentas buvo išvykęs 3 mėn. trukmės Erasmus judumo praktikai Portugalijoje, 6 studentai dalyvavo „TEACHWISE 3“ Turkijoje, „IES-tvarus tarpkultūrinis ugdymas“ Portugalijoje, „USDEC: Europos pilietiškumo ugdymas mokykloje“, „USDEC 2...“ ir „DESI- Mokyklos tobulinimas, plėtojant inkluzyvų ugdymą“ Turkijoje, antro kurso studentas dalyvavo 3 Erasmus Intensity Programų (IP) veiklose. Tačiau, kaip pripažįsta ir patys Savianalizės rengėjai, studentų dalyvavimas mokslinėje veikloje nėra pakankamas.

Siekiant užtikrinti studentų sąžiningą studijavimą, Marijampolės kolegijos Akademinė taryba patvirtino (2006-04-19 posėdžio protokolas Nr. 9-7) Studentų etikos kodeksą, kolegijoje dėstytojai gali naudotis plagiato aptikimo sistema, tačiau vizito metu pateiktuose darbuose buvo matyti aiškių plagiovimo atvejų. Taigi reikėtų skatinti dėstytojus atidžiau ir reikliau vertinti studentų darbus bei įtvirtinti etiško elgesio nuostatas.

Apklausa apie absolventų profesinę veiklą nevykdoma, nes kol kas nėra šią programą baigusiu studentų.

Stiprybės:

- Lankstus studijų organizavimo grafikas.
- Nemažai studentų dalyvauja judumo programose.
- Studentams teikiama akademinė ir socialinė parama adekvati.

Silpnybės:

- Nepakankamas dėmesys skiriamas etikos principų įgyvendinimui studijų procese
- Vangiai vykdoma studentų mokslo tiriamoji veikla.
- Nėra atvykstančių “Erasmus” studentų.
- Nėra viešai prieinamų pagrindinių studijų krypties dalykų aprašų.

6. PROGRAMOS VADYBA

Atsakomybė už programos įgyvendinimą ir priežiūrą, sprendimų priėmimą aiškiai paskirstyta. Studijų programos vykdymo, atnaujinimo ir kokybės užtikrinimo procesuose dalyvauja studijų programos komitetas, katedra, fakulteto dekanas ir prodekanė, kolegijos direktoriaus pavaduotoja akademinėi veiklai, Akademinė taryba, netiesiogiai dalyvauja direktorius ir kokybės valdymo specialistas.

Kolegijos lygmeniu (personalo ir studijų skyriuose) periodiškai renkami ir analizuojami duomenys bei kita informacija apie programos įgyvendinimą (studentų judumą, pažangą, nubyrėjimą ir kt.). Vykdamas studijų programą, kaupiami ir sisteminami su programos vykdymu susiję duomenys. Periodiškai vykdomos studentų, absolventų ir darbdavių apklausos, o remiantis jų rezultatais kartą per metus sudaromas studijų programos tobulinimo planas. Vis dėlto, po vertintojų vizito į kolegiją kyla abejonų, ar darbdaviai išties apklausiami tikslingai siekiant tobulinti vertimo studijų programą, nes vizito metu kolegijoje matytos naujausios ir vertimo studijų programos atveju vienintelės darbdavių užpildytos apklausos anketos yra skirtos išsiaiškinti darbdavių užsienio kalbų mokėjimo lygį, o ne jų nuomonę apie vertimo studijų kokybę ar šios programos studentų gebėjimus ir būdus, kaip minėtąją kokybę gerinti ir rinkai reikalingus studentų gebėjimus stiprinti.

Siekiant užtikrinti kokybės sistemos priežiūros ir tobulinimo veiksmingumą, šiuo metu kolegijoje kuriama kokybės vadybos sistema pagal standartą LST EN ISO 9001:2008, bet ji dar neveikia. Rengiant vertinamą studijų programą buvo remtasi vos kelių puslapių savarankiškai pasirengtu Marijampolės kokybės standartu, o ne visoje Europoje taikomu vertimo paslaugų standartu EN:15038:2006 (LST EN 15038:2006 Vertimo paslaugos. Paslaugų reikalavimai).

Už bendradarbiavimą su darbdaviais ir ryšius su kitomis institucijomis atsakinga Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto administracija ir Karjeros centras. Tiesioginius ryšius su darbdaviais palaiko ir praktikos metodininkė, ir studijų programą kuriojanti katedra, dėstytojai. Tačiau iš savianalizės dokumentų ir po pokalbio su susitikime dalyvavusiais darbdaviais neaišku, kuo dar pasireiškia įvairių socialinių dalininkų dalyvavimas, išskyrus dalyvavimą apklausose, kurių tikslingumas, kaip paaiškėjo vizito metu peržvelgus apklausų

anketas, yra abejotinas, nes atsakymai į anketoje pateiktus klausimus nepadedą gerinti programos kokybės.

Todėl bendradarbiavimą su socialiniais dalininkais (ypač darbdaviais) vertėtų plėsti ir socialinius dalininkus visapusiškiau įtraukti į programos tobulinimo procesus, nes susitikime su programos vertintojais dalyvavę darbdaviai išsakė puikių minčių apie tai, kokių vertimo specialistų jie pageidautų. Siekdama rengti darbo rinkoje paklausius specialistus, kolegija turėtų atsižvelgti darbdavių išsakytus poreikius. Viena iš išsakytų minčių buvo ta, kad darbo rinkai reikia vertimo specialistų, gebančių versti ir iš, ir į pasirinktą užsienio kalbą, o kolegijos studentai, pačių studentų teigimu, pagal vertinamą programą rengiami versti tik į lietuvių kalbą.

Taikomųjų užsienio kalbų studijų programa dar nėra vertinta ekspertų, todėl išorinio vertinimo rezultatai dar negalėjo būti naudojami programai tobulinti.

Stiprybės:

- Rengiami metiniai programos tobulinimo planai.

Silpnybės:

- Nėra apibrėžta kaip kuriama, tobulinama programa, pasigendama konkrečių atsakomybių už tam tikras kokybės užtikrinimo veiklas, aprašytose kokybės užtikrinimo procedūrose neatsispindi dėstytojų ir socialinių partnerių bendradarbiavimas kuriant ir tobulinant studijų programą.
- Socialiniai dalininkai nepakankamai aktyviai įtraukiami į studijų programos vertinimo ir tobulinimo procesą.
- Kokybės vadybos sistema visoje kolegijoje dar tik diegiama.

III. REKOMENDACIJOS

1. Peržiūrėti studijos programos pavadinimą, susiejant su teikiamu kvalifikaciniu laipsniu ir programos tikslu bei studijų rezultatais.
2. Peržiūrėti programos ir studijų dalykų lygmens sąsajas.
3. Užtikrinti etikos principų įgyvendinimą studijų procese.
4. Praplėsti bendrųjų koleginių dalykų Vadybos pagrindai, Žmonių sauga ir Informacinės technologijos studijų metodus. Taikomiesiems studijų programos rezultatams pasiekti tinka šie studijų metodai: demonstravimas, pavyzdžių analizė, projektų metodas

- (komandinis arba individualus), darbų pristatymo ar demonstravimo metodai, komandinės ir individualios užduotys, atvejo studijos ir kt.
5. Jeigu programos rengėjai ketina nuosekliai išdėstyti kalbos teorijos įvadą, tai galima būtų padaryti atskirame kurse, kuris plačiai apžvelgtų įvairius kalbos aspektus.
 6. Padidinti kreditų skaičių Užsienio kalbos dalykinių tekstų rašymo ir redagavimo dalykui (dabar yra tik 3 kreditai 4 semestru) arba pasiūlyti daugiau laisvai pasirenkamų dalykų studentų rašymo gebėjimų tobulinimui.
 7. Atnaujinti studijų krypties dalykų aprašuose siūlomos pagrindinės literatūros sąrašus, papildyti juos naujesne literatūra arba naujais rekomenduojamų leidinių leidimais.
 8. Atskirti pagrindinę literatūrą nuo papildomos; bendrųjų koleginių dalykų papildomos literatūros sąrašuose pasiūlyti daugiau šaltinių studijuojamomis užsienio kalbomis, kad studentai galėtų plėsti savo profesinį žodyną gilindamiesi į dalyko turinį.
 9. Tarp studentams siūlomų šaltinių užsienio kalbomis galėtų būti straipsniai iš svarbiausių elektroninių duomenų bazių (pvz., Emerald) ir internetinių enciklopedijų, kuriose sukaupta tūkstančiai mokslinių straipsnių vadybos, ekonomikos, teisės ir kitomis aktualiomis temomis, taip pat nuorodos į žinytus, žodynus (pvz., EuroVoc) ar kitus šaltinius.
 10. Lietuvių kalbos kultūros ir tvarkybos bei Lietuvių kalbos stilistikos ir retorikos dalykų aprašus galima papildyti nuorodomis į Valstybinės lietuvių kalbos komisijos svetainę (<http://www.vlkk.lt>) bei Lietuvių kalbos instituto internetinius leidinius.
 11. Parengti bakalauro baigiamojo darbo aprašą, aiškiai apibrėžti įgyjamas žinias, gebėjimus, įgūdžius.
 12. Sustiprinti programą kompetentingais dėstytojais, gerai išmanančiais tiek vertimo teoriją, tiek šiuolaikinę praktiką.
 13. Kelti akademinio personalo kvalifikaciją, skatinti mokslinę-taikomąją veiklą.
 14. Mokymo/mokymosi procese atsisakyti ydingos praktikos naudoti Google Translate programinę įrangą.
 15. Įsigyti daugiau kompiuterizuotos programos TRADOS vertimo paketo licencijų bei naudoti šią programą studijų procese.
 16. Papildyti bibliotekos fondus konkrečiai vertimo raštu sričiai skirtų metodinių išteklių ir vertimo raštu srities literatūra.
 17. Aiškiai apibrėžti ir praktiškai įgyvendinti studijų kokybės užtikrinimo procedūras, grįžtamąjį ryšį iš studentų ir kitų socialinių dalininkų naudoti studijų programos tobulinimui.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Marijampolės kolegijos studijų programa *Taikomosios užsienio kalbos* (valstybinis kodas –653U60003) vertinama neigiamai

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	1
2.	Programos sandara	2
3.	Personalas	1
4.	Materialieji ištekliai	1
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	2
6.	Programos vadyba	2
	Iš viso:	9

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:

Team Leader:

Jolita Butkienė

Doc.dr. Laimutė Servaitė

Grupės nariai:

Team members:

Andrėjus Račkovskis

Diana Guogienė

Ignas Žurauskas